

Sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmä Savonlinnan kaupungin jätelautakunnan alueella

JLTK 21.05.2024 § 122

Valmistelija	Jätehuoltoinsinööri Pirkko Räikkönen, 044 417 4612, pirkko.raikkonen@savonlinna.fi
Selostus	Jätelautakunta on varannut vuodelle 2024 määrärahan jätelain 37 §:n ja 35 §:n 2 momentin edellytysten täyttymistä kartoittavan selvityksen tilaamiseksi konsulttiyritykseltä. Jätehuoltoinsinööri on tehnyt pyynnöstä annettujen tarjousten perusteella hankintapäätöksen Savonlinnan kaupungin hallintosäännön luvun 12, 77 § 4 kohdan mukaisesti. Selvityksen tekevä konsultointiyritys on FCG Finnish Consulting Group Finland Oy. FCG on antanut jätelautakunnalle kommentoitavaksi selvityksen raportin luonnoksen. Raporttiluonnos on kokouksen oheismateriaalina. Kommenttien perusteella selvitystä voidaan vielä tarkentaa ennen loppuraportin ja siinä esitettävien tulosten luovuttamista.
Esittelijä	Jätehuoltoinsinööri Räikkönen Pirkko
Päätösehdotus	Jätelautakunta päättää merkitä tiedoksi kommentoitavaksi annetun selvityksen raporttiluonnoksen. Lisäksi jätelautakunta antaa kokouksessa keskustellun perusteella kirjalliset kommentit selvityksestä.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksi	FCG Finnish Consulting Group Oy
Toimenpiteet	FCG Finnish Consulting Group Oy

JLTK 10.09.2024 § 22

Valmistelija	Jätehuoltoinsinööri Pirkko Räikkönen, 044 417 4612, pirkko.raikkonen@savonlinna.fi
Selostus	FCG Finnish Consulting Group Oy on 22.8.2024 jättänyt loppuraportin koskien jätelautakunnan siltä tilaamaa selvitystä jätelain 37 §:n ja 35 §:n 2 momentin edellytysten täyttymisestä Savonlinnan seutukunnassa. Loppuraportti on pöytäkirjan liitteenä A. Oheismateriaalina on kooste jätelautakunnan FCG:lle lähettämistä kommenteista koskien raporttiluonnosta ja FCG:n toimenpiteet. Loppuraportin mukaan selvityksessä on pyritty tilaajalta saadun lähtöaineiston ja muun julkisesti saatavilla olevan tiedon pohjalta arvioimaan täyttyvätkö edellä mainitut jätelain 37 §:n mukaisen kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytykset. Kaikkien edellytysten täyttymistä tai täyttymättömyyttä ei ole kyetty käytössä olleen aineiston perusteella arvioimaan, mutta selvityksessä on tuotu esille molempien jätteenkuljetusjärjestelmien erityispiirteitä ja siten mahdollisia hyötyjä ja haittoja.

Selvityksessä esille on nostettu mm. seuraavia asioita:

- Sekajätekuljetuksen palveluita on kattavasti tarjolla alueella, minkä lisäksi vajaan 5 000 kiinteistöä on liittynyt kunnan järjestämään sekajätteen aluekeräykseen
- Viranomaisella on nykyjärjestelmässä hyvin rajalliset mahdollisuudet valvoa jätehuoltomääräysten toteutumista
- Viranomaisilla on puutteelliset mahdollisuudet arvioida sitä, aiheuttaako kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.
- Jätehuollon yleisestä toimivuudesta nykytilanteessa sekajätteiden kuljetusten osalta ei ole saatavilla kuin hyvin vähän dokumentoituja tietoja

Selvityksen loppupäätelmä on se, että saatujen tietojen perusteella *kunnan järjestämän sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetuksen edut vaikuttavat ilmeisiltä erityisesti jätehuollon yleisen toimivuuden edistämisen ja jätehuoltomääräysten noudattamisen valvontamahdollisuuksien kannalta sekä varmistumiseen siitä, että jätteet päätyvät asianmukaiseen vastaanotto- ja käsittelypaikkaan*. Lisäksi selvityksen perusteella olisi hyödyllistä tehdä seuraavia jatkoselvityksiä:

1. Yrityksille tehtävien kyselyjen laajentaminen mm. sisältämään palveluprosessien kuvaukset kunnalliseen kuljetusmalliin vertailun mahdollistamiseksi ja nykyisten urakoitsijoiden asiakaspalautteiden keräämisen.
2. Eri sidosryhmien näkökulmien kartoitus esimerkiksi kyselyillä (asukkaat, yritykset, kunnat, viranomaiset)
3. Nykyisten kuljetussuoritteiden (kokonaismäärät kilometreinä) vertailu optimoituun kuljetusjärjestelyyn sekajätteen kuljetuksessa.

Lapsivaikutusten arviointi Arviointilomake on oheismateriaalina

Yritysvaikutusten arviointi Arviointilomake on oheismateriaalina

Esittelijä Jätehuoltoinsinööri Räikkönen Pirkko

Päätösehdotus Jätelautakunta käy keskustelun selvityksestä ja päättää jatkotoimenpiteistä.

Päätös Keskustelun jälkeen jätelautakunta päätti, että selvitystä jatketaan viranomaistyönä.

Tiedoksi kunnat, ely
Toimenpiteet jätehuoltoinsinööri

JLTK 18.02.2025 § 4

Valmistelija Jätehuoltoinsinööri Pirkko Räikkönen, 044 417 4612,
pirkko.raikkonen@savonlinna.fi

Paikallisesti toimiville jätteenkuljetusyrityksille järjestettiin 17.12.2024 keskustelutilaisuus, jossa käytiin läpi viranomaistyönä jatkettavan selvityksen aikana jo selvitettyjä ja vielä selvittämättä olevia asioita. Tilaisuuden yhdistetty esitys ja muistio ovat oheismateriaalina.

Yritysten kuulemisen perusteella voisi ennemmin hyödyntää alueellisia tilastoja kustannustasosta kuin yritysten hinnastoja, ja kuluttajapalveluiden toimitusehtojen sijasta olisi tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa asiakastyytyväisyyskyselyitä. Asukas- tai asiakastyytyväisyyskyselyt tulisi antaa puolueettoman konsulttiyrityksen toteutettavaksi. Yritysvaikutusten arvioimiseksi keskustelutilaisuuteen osallistuneet kannattavat laajemmin elinvoima- ja aluetalousselvityksen tekemistä tai teettämistä. Yleisesti kaupungin päätöksenteon toivotaan tukevan elinvoiman ja aluetalouden kehittämistä. Erityisesti päätösten viivästyminen jättää yritykset odottamaan investointien suhteen, koska yritykset eivät halua tehdä turhia investointeja.

Kaiken kaikkiaan yritysten kuulemisessa esitettiin yleisesti, että jätelain 37 §:ssä asetettujen kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytysten täyttymistä koskevan selvityksen loppupäätelmä tehtäisiin vasta nyt valmisteilla olevan jätelain uudistuksen jälkeen. Ympäristöministeriön hankesivun mukaan kiertotalouslakia valmistellaan 2024-2026. Hallintolain 23 §:n mukaan hallintoasia tulisi käsitellä ilman aiheetonta viivytystä.

Jätelautakunnan konsultilta tilaaman selvityksen perusteella ei voitu todeta kaikkien jätelaissa säädettyjen kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytysten täyttyvän, vaikka kiistatta Savonlinnan seudun kunnissa on jätteenkuljetuspalveluja kattavasti saatavilla. Jätteenkuljetuspalveluja tarjoavien yritysten kuulemisen perusteella viranomaisen tekemää selvitystä ei katsota riittävän puolueettomaksi, joten selvityksen jatkaminen viranomaistyönä ei liene tarkoituksenmukaista, kun on tiedossa että selvityksen koetaan yleisesti olevan puolueellinen ja kannattavan jo ennalta toista kuljetusjärjestelmää. Jätelautakunnan talousarviossa ei ole varattu määrärahoja esitettyjen asukas- tai asiakastyytyväisyyskyselyn, elinvoima- tai aluetalousselvityksen eikä muiden vastaavien selvitysten teettämiseen. Koska kaikkien jätelain 37 ja 35 §:ien edellytysten ei voida todeta täyttyvän, on alueellisen jätelautakunnan tarpeellista käsitellä jätteenkuljetusjärjestelmää koskeva asia uudelleen.

On huomioitava, että vaikka kaikki kiinteistön haltijan jätteenkuljetukselle asetetut edellytykset täyttyisivät, jätelautakunta voi silti tehdä päätöksen kunnan järjestämään kuljetukseen siirtymisestä. Jätelain lähtökohta on, että kunta järjestää jätelain 32 §:ssä kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvien yhdyskuntajätteiden kuljetuksen joko kiinteistön haltijan järjestämästä keräyspaikasta tai kunnan järjestämästä alueellisesta keräyspaikasta (jätelain 36 §). Jätelain 37 § antaa kunnille mahdollisuuden tiettyjen edellytysten täytyessä päättää, että sen jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvan sekajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen kiinteistökohtainen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa.

Siirtymäaika kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen voi jätelain mukaan olla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä. Jos jätelautakunta päättää sekajätteen kuljetusten järjestämisen siirtämisestä kunnalle, tulee Kierrätysyhtiö Rippee hoitamaan kuljetukset

jätelautakunnan päätöksen mukaisen siirtymäajan (vähintään kolme vuotta päätöksenteosta) jälkeen.

Jätelain 38 §:n mukaan kunnan on ennen 35 §:n 4 momentissa ja 37 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä tai muuttamista varattava kaikille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuus saada tietoa ja lausua mielipiteensä asiasta. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta säädetään hallintolain (434/2003) 41 §:ssä.

Toimivalta	Jätelaki 23 §
Esittelijä	Jätehuoltoinsinööri Räikkönen Pirkko
Päätösehdotus	Jätelautakunta päättää 1) varata niille, joiden elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin kuljetusjärjestelmällä voi olla huomattava vaikutus, mahdollisuuden lausua mielipiteensä sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmästä. 2) tiedottaa edellä mainitusta lausuntomahdollisuudesta jätelautakunnan ja kuntien internetsivuilla sekä toimialueen lehdissä. Mielipiteet pyydetään toimittamaan jätelautakunnalle kirjallisesti 15.4.2025 mennessä. 3) pyytää sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmästä lausunnot kirjallisesti 15.4.2025 mennessä toimialueen kunnilta, toimialueen ympäristönsuojeluviranomaisilta, Etelä-Savon ELY-keskukselta, Kierrätysyhtiö Rippeeltä, toimialueen jätteenkuljetusyrityksiltä, Suomen Kuntaliitto ry:ltä sekä seuraavilta edunvalvontajärjestöiltä: Kiinteistöliitto Itä-Suomi, Suomen Omakotiliiton Mikkelin piiri ry, Kierrätysteollisuus ry, Suomen Kuljetus ja Logistiikka (SKAL).
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksi	toimialueen kunnat toimialueen ympäristönsuojeluviranomaiset Etelä-Savon ELY-keskus Kierrätysyhtiö Rippee toimialueen jätteenkuljetusyritykset Suomen Kuntaliitto ry Kiinteistöliitto Itä-Suomi Suomen Omakotiliiton Mikkelin piiri ry Kierrätysteollisuus ry Suomen Kuljetus ja Logistiikka (SKAL)
Toimenpiteet	jätehuoltoinsinööri
JLTK 20.08.2025 § 18 1220/11.01.06.00/2023	
Valmistelija	vs. jätehuoltoinsinööri, Mila Ilves, 044 4174612, mila.ilves@savonlinna.fi
Selostus	Määräaikaan 15.4.2025 mennessä saapuneita lausuntoja oli 24 kpl ja mielipiteitä 158 kpl. Pyydettyjä lausuntoja saatiin 12 kpl, jotka antoivat Rantasalmen kunnanhallitus, Sulkavan kunnanhallitus, Savonlinnan kaupunginhallitus, Rantasalmen tekninen ja ympäristölautakunta, Enonkosken tekninen lautakunta, Savonlinnan rakennus- ja ympäristölautakunta, RL-Palvelut Oy, Imupalvelu Luukkainen Ky, MPT-Kuljetus Oy, Punkaharjun kuljetus Muhonen Oy, Kierrätysteollisuus ry sekä Suomen Kuljetus ja Logistiikka (SKAL).

Pääsääntöisesti lausunnot kannattivat kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen säilyttämistä ja lisäselvitysten tekemistä.

Lausunnoissa esiin nousseet lisäselvitysten tarpeet koskivat muun muassa asiakastytyväisyys- ja sidosryhmäkyselyjä, yritysvaikutusten arviointia, palvelujen ympäristövaikutuksia (melu, liikenne, turvallisuus, päästöt), hintavertailua (tilastoja jätehuoltokustannuksista) sekä aluetaloudellisten, kilpailullisten ja työllisyysvaikutusten arviointia.

Kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirtymisen positiivisia näkökulmia oli esimerkiksi liikenteen aiheuttaman ympäristökuormituksen väheneminen, jolloin päästöt, melu ja pöly vähenee, kun jätteenkuljetukset on logistisesti järjeistettyjä, eikä samalla aluella käy eri jäteauto useaa kertaa. Lausunnon mukaan kunnan järjestämässä jätehuollossa jätevirtojen ja kuljetusten valvonnan kattavuus on tehokkaampi. Positiivisena näkökulmana tuotiin esiin myös, että kunnan järjestämä jätekuljetus on keskitettyä, jolloin asukas voi hoitaa jätehuoltoon liittyvät asiat yhden toimijan kanssa. Esiin nostettiin myös huoltovarmuus.

Kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa pysymistä perusteltiin muun muassa sillä, että järjestely mahdollistaa yritysten ja teollisuuden jätteiden yhteiskuljetukset, mikä osaltaan tehostaa logistiikkaa ja vähentää liikenteestä aiheutuvia päästöjä. Yritysten toiminta on joustavaa ja tällä hetkellä markkinoilla toimii useita yrityksiä sekä palvelut ovat kattavia. Nykyinen järjestelmä tukee paikallisia yrityksiä ja alueen elinvoimaa. Kilpailutukseen liittyvinä huolenaiheina esiin nostettiin markkinoiden yksipuoleistuminen ja sen myötä mahdollinen hintojen nousu. Vaarana nähdään myös paikallisten yritysten häviäminen markkinoilta, mikäli yritykset eivät pärjää kilpailutuksissa ja tämän myötä työsuhteet vaarantuvat. Jätelainsäädäntöä uudistetaan/päivitetään ja lausuntojen mukaan kuljetusjärjestelmäasiaa tulisi käsitellä vasta sitten, kun jätelain uudistukset tiedetään.

Lausunnot ja niihin viranomaistyönä laaditut vastineet ovat pöytäkirjan liitteenä C. Mielipiteet ja niiden viranomaistyönä laaditut vastineet ovat pöytäkirjan liitteenä D. Oheismateriaalina samat asiakirjat, mutta henkilötiedoin.

Valmistelun tueksi on tähän mennessä tilattu FCG Finnish Consulting Group Oy:n tekemä selvitys, järjestetty keskustelutilaisuus paikallisten jätteenkuljetusyritysten kanssa sekä kerätty lausuntoja ja mielipiteitä. Jätelautakunnan tulee arvioida valmistelun jatkotoimia ja mahdollisia lisäselvitystarpeita.

Esittelijä

vs. jätehuoltoinsinööri Mila Ilves

Päätösehdotus

Lautakunta päättää merkitä lausunnot ja mielipiteet tiedoksi ja antaa niihin pöytäkirjaliitteiden C ja D mukaiset vastineet. Lautakunta päättää edelleen jatkaa asian valmistelua ja selvityksen vaikutuksia jätelautakunnan talousarvioon.

Käsittely

Ruth Lähdeaho-Kero esitti Jonna Malmstedtin kannattamana, että:

”Lautakunta päättää, että Savonlinnan kaupungin jätelautakunnan alueella jatketaan **kiinteistönhaltijan järjestämää jätteenkuljetusta** sekalaisen yhdyskuntajätteen osalta.

Perustelut

1. Jätelain edellytysten täytyminen

Jätelain (646/2011) 37 §:n mukaan kunta voi päättää kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen käyttämisestä, jos:

1. jätteen kuljetuspalveluja on tarjolla kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin (35 §:n 2 momentti),
2. järjestelmä edistää jätehuollon toimivuutta, tukee alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle,
3. päätöksen kokonaisvaikutukset arvioidaan myönteisiksi kotitalouksien, yritysten ja viranomaisten näkökulmasta.

Savonlinnan alueella nämä edellytykset täyttyvät.

2. Palveluiden kattavuus ja luotettavuus

Alueella toimii useita kuljetusyrityksiä, jotka tarjoavat palveluja vakituisille kiinteistöille ja vapaa-ajan asunnoille myös maantieteellisesti haastavissa olosuhteissa. Kilpailun ansiosta hinnat pysyvät kohtuullisina ja palveluja on saatavilla syrjimättömin ehdoin.

3. Jätehuollon toimivuus ja alueellinen kehittäminen

Kiinteistönhaltijan järjestelmä tukee jätehuollon yleistä toimivuutta:

- Kuljetusten jatkuvuus ei ole riippuvainen suurista kilpailutuskiirroksista, jotka voivat horjuttaa palvelujen saatavuutta.
- Sama kuljetuskalusto voi hoitaa sekä yhdyskuntajätettä että yritysten jätevirtoja, mikä parantaa tehokkuutta ja vähentää päällekkäistä ajosuoritetta.
- Alueen erityisolosuhteissa (haja-asutus, vesistöjen rikkonaisuus) paikallinen tuntemus ja pitkä kokemus tukevat toimivaa ja luotettavaa järjestelmää.

4. Kotitalouksien, yritysten ja viranomaisten asema

- Kotitaloudet hyötyvät valinnanvapaudesta ja voivat vaihtaa kuljetusyritystä palvelun laadun perusteella.
- Yritykset saavat turvattua toimintaedellytyksensä, työpaikat säilyvät ja verotulot jäävät alueelle.
- Viranomaiset voivat valvoa molemmissa järjestelmissä samalla tavalla, sillä jätelain mukainen rekisteri- ja lupavelvoite koskee kaikkia kuljetusyrityksiä.

5. Taloudellinen tarkoituksenmukaisuus

Lautakunnan talousarviossa ei ole varattu rahoitusta lisäselvityksiin eikä järjestelmän muutoksen valmisteluun. Kiinteistönhaltijan järjestelmän jatkaminen on taloudellisesti järkevin vaihtoehto eikä aiheuta ylimääräisiä kustannuksia lautakunnalle.

Yhteenveto

Savonlinnan alueella kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus täyttää jätelain 37 §:ssä säädetyt edellytykset. Järjestelmä on toimiva, asiakaslähtöinen, alueen yrityksiä ja työpaikkoja tukeva sekä taloudellisesti tarkoituksenmukainen ratkaisu. Näin ollen lautakunnan on perusteltua päättää kiinteistönhaltijan järjestämän kuljetusjärjestelmän jatkamisesta.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu muutosehdotus, oli asiasta äänestettävä.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotuksen puolesta annettiin 2 jaa-ääntä (Kari Laukkanen ja Ari Haapasaari) ja Ruth Lähdeaho-Keron ehdotuksen puolesta 3 ei-ääntä (Ruth Lähdeaho-Kero, Olli-Pekka Nykänen ja Jonna Malmstedt).

Päätös	Lautakunta hyväksyi Ruth Lähdeaho-Keron tekemän muutosehdotuksen äänin 3-2.
Tiedoksi	Lausuntojen ja mielipiteiden antajat
Toimenpiteet	Jätelautakunta/jätehuoltoviranomainen

Esittelijä jätti eriävän mielipiteensä pöytäkirjaan kirjattavaksi.

Muutoksenhakuohje muutettu kunnallisvalitukseksi 25.8.2025.